

En guldpärla i Norrbotten

Orgeln i Norrfjärdens kyrka, Piteå

Tyska kyrkan i Stockholm spelade under stormaktstiden en viktig roll i den svenska huvudstadens musikliv. Här verkade från 1625 hovorganisten Andreas Düben och han efterträddes vid sin död av sonen Gustaf. Orgeln i kyrkan byggdes ursprungligen av Paulus Müller 1607 och efter flera om- och tillbyggnader hade den efter år 1651 totalt 35 stämmor fördelade på huvudverk, öververk, ryggpositiv och pedal. Detta var då Sveriges utan jämförelse förnämsta orgel.

Efter Gustav Dübens död 1690 falnade intresset för orgeln allt mer. År 1779 såldes orgeln till Övertorneå församling i Tornedalen där huvudverket och öververket sattes upp i ombyggt skick, med bihangspedal och fullt kromatiskt omfång. Ryggpositivet placerades i grannkyrkan i Hedenäset, medan pedalverket verkar ha försvunnit helt.

Under 1990-talet pågick ett stort forskningsprojekt vid Musikhögskolan i Piteå innehållande en noggrann dokumentation av orglarna i Övertorneå och Hedenäset, en rekonstruktion av Tyska kyrkans orgel som den såg ut 1680 samt slutligen en restaurering av orgeln i Övertorneå.

Arbetet med rekonstruktionen av orgeln byggde till största delen på dokumentationsfasen i projektet. Repliken placerades i Norrfjärdens kyrka utanför Piteå där den används som såväl gudstjänst- och konsertinstrument som undervisnings- och övningsinstrument för orgelstudenter vid Musikhögskolan i Piteå.

Orgeln i Norrfjärdens kyrka ger oss möjlighet att använda en av landets genom tiderna viktigaste orglar och bekanta oss med de orgelklanger som var gällande i Sverige under stormaktstiden.

Disposition

Werck

Principal 8'
Quintadena 16'
Grosse Spiel fl. 8'
Gedackt flött 8'
Octava 4'
Spitz flött 4'
Quinta 3'
Super Octava 2'
Mixtur 6 fach
Dussanen 16'
Trommeten 8'
HW/P

Rückpositiv

Principal 4'
Flött 8'
Flött 4'
Super Octave 2'
Walt flött 2'
Sexquealtra 2 chor
Cimball 3 fach
Dulcian 16'
Krumb Horn 8'
Geigen Regall 4'
RP/P

Oberwerck

Quintadena 8'
Zap: flöite 4'
Nassat 3'
Octava 2'
Spitzquinten 1 1/2'
Zimball 2 fach
Schallmeijen 8'
OW/HW

Brustwerck

Regal 8'

Pedahl

Unter Bass 16'
Gedackter Bass 8'
Octava Bass 4'
Posaunen Bass 16'
Trommeten Bass 8'
Dulsian Bass 8'
Corneten Bass 4'

Tremulandt

Vogelsang
Stern

Tonomfång manual: C, D, E, F-c³, subsemitoner diss/ess, diss¹/ess¹ och diss²/ess²

Tonomfång pedal: C, D, E, F-d¹, subsemitoner diss/ess. **Temperering:** Medelton

